

T: +31 (0)30 284 99 60
E: info@bdo.nl
www.bdo.nl

BDO Advisory B.V.
Postbus 4053, 3502 HB Utrecht
Van Deventerlaan 101, 3528 AG Utrecht
Nederland

MEMO

1^e fase uittredingsvoorstel gemeente Oude IJsselstreek

Doetinchem, 6 december 2019

1. Inleiding

Aanleiding en vraagstelling

De gemeenschappelijke regeling Uitvoeringsorganisatie Laborijn voert op dit moment de Participatiewet uit voor de gemeente Aalten, Doetinchem en Oude IJsselstreek. Daarnaast voert zij de Wet Sociale Werkvoorziening uit voor de gemeenten Aalten, Doetinchem, Oude IJsselstreek en Montferland. Het college van Oude IJsselstreek heeft bij het bestuur van Laborijn aangegeven dat zij voornemens is om per 1 januari 2021 uit de gemeenschappelijke regeling te treden.

Het verzoek van de gemeente Oude IJsselstreek is in het bestuur van Laborijn besproken en heeft tot een 'dubbelbesluit' geleid: enerzijds wil het Algemeen Bestuur ondersteuning bij het opstellen van een uittredingsvoorstel voor de gemeenten Oude IJsselstreek, anderzijds wil zij laten onderzoeken of de dienstverlening van Laborijn zo aangepast kan worden dat in voldoende mate wordt voldaan aan de eisen en wensen van de gemeente Oude IJsselstreek.

Aangezien er sprake is van tijdsdruk gelet op de formele besluitvormingstermijnen ten aanzien van de uittreding van de gemeente Oude IJsselstreek is er bij het bestuur behoefte om snel inzicht te verkrijgen in de financiële impact van een eventuele uittreding van de gemeente Oude IJsselstreek.

U heeft ons gevraagd ondersteuning te verlenen bij het uittredingsvoorstel voor de gemeente Oude IJsselstreek met betrekking tot de gemeenschappelijke regeling Laborijn. Onze werkzaamheden in dit traject zijn in de volgende fasen opgedeeld:

Fase 1: Voorbereiding en deskresearch

Fase 2: Analyse en uitwerken

Fase 3: Conceptadvies en hoor- en wederhoor

Fase 4: Eindrapportage

Op verzoek van het bestuur is fase 1, in verband met het komende besluitvormingsproces, versneld uitgevoerd.

U heeft ons gevraagd te voorbereiding op de besluitvorming vanuit een onafhankelijke rol een bruto berekening¹ te maken van de financiële impact van een eventuele uittreding.

Aangezien het onderzoek in een kort tijdsbestek heeft moeten plaatsvinden, is in overleg met de opdrachtgever afgesproken dat de rapportage over de bruto berekening door middel van een memo plaatsvindt. In de berekening van de financiële impact is uitgegaan van een bruto impact. Dat wil zeggen dat nog geen rekening is gehouden met de eventuele verrekening van schadebeperkende maatregelen of de uitkomsten van een nadere analyse op de bedrijfsvoering of de dienstverlening.

Onderzoeksaanpak

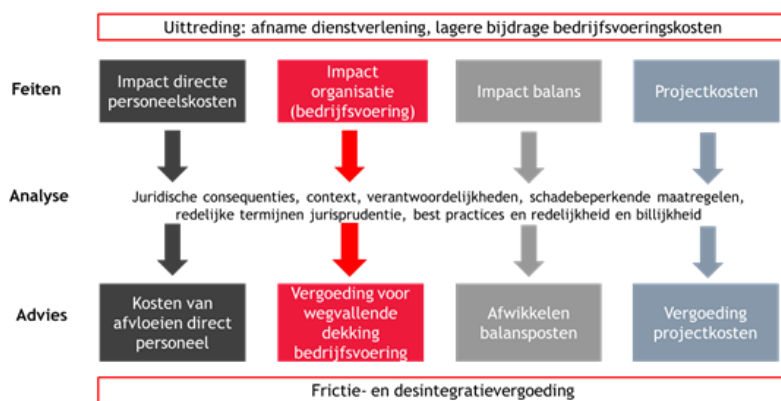
Onze werkzaamheden zijn tot dusverre uitgevoerd aan de hand van de volgende processtappen:

¹ Onder bruto berekening wordt verstaan de totale berekende bruto uittredingskosten zonder rekening te houden met schadebeperkende maatregelen of de inkomsten van een nadere analyse op de bedrijfsvoering of de dienstverlening

Op de door Laborijn verstrekte documentatie heeft er allereerst deskresearch plaatsgevonden. De uitkomsten van de deskresearch zijn meegenomen in de interviews met verschillende functionarissen van Laborijn. Daarna zijn de uitkomsten van de deskresearch en interviews geanalyseerd en verwerkt in een memo.

De financiële impact van een eventuele uittreding wordt door ons berekend op basis van feiten en onderbouwde schattingen, gebaseerd op de principes van goed koopmanschap en accounting. Dit doen wij aan de hand van de vier invalshoeken die in onderstaande figuur zijn weergegeven.

Reikwijdte memo

Aangezien ons onderzoek in een kort tijdsbestek moest plaatsvinden, is alleen gekeken naar de feitelijke financiële impact van de directe personeelskosten, bedrijfsvoering, balanspositie en projectkosten. Wij hebben geen nadere analyse kunnen uitvoeren om tot een advies te komen over een uiteindelijke vergoeding voor de uittreding.

Het onderzoek is gebaseerd op de door Laborijn verstrekte informatie. De werkzaamheden betreffen geen controle- of beoordelingsopdracht of enig andere assurance-opdracht. Dit houdt in dat wij geen onderzoek hebben gedaan naar de getrouwheid van de aan ons verstrekte informatie.

De besluitvorming over en de verantwoordelijkheid voor beheers- en beleidsbevoegdheden blijven te allen tijde voorbehouden aan het bestuur van Laborijn en de gemeente Oude IJsselstreek.

Leeswijzer

Dit memo bestaat uit zes hoofdstukken. Het eerste hoofdstuk betreft de inleiding, waarin kort wordt ingegaan op de opdracht en aanpak. In de hoofdstukken 2 tot en met 5 wordt de financiële impact per invalshoek beschreven. Hoofdstuk 6 geeft een samenvatting van de berekende financiële impact en de duiding daarvan.

2. Impact directe personeelskosten

De mogelijke uittreding van de gemeente Oude IJsselstreek heeft gevolgen voor de omvang van de werkzaamheden bij Laborijn. Op basis van het aandeel van Oude IJsselstreek in de productie is berekend hoeveel formatie er weg gaat vallen. Wij gaan er in de berekening van uit dat dit deel van de formatie boventallig wordt en ontslag krijgt.

Inleiding

Voor de analyse van de personele capaciteiten is de begroting 2020 als uitgangspunt gehanteerd op basis van de vastgestelde personeelsformatie conform het rapport van Kokx de Voogd.

Direct personeel

Analyse personele capaciteit

De personele capaciteit binnen Laborijn kunnen we onderverdelen in indirect personeel en direct personeel. Het direct personeel is werkzaam bij de onderdelen Inkomen & Maatschappelijke Participatie, Ontwikkelen naar Werk en Werkgeversdienstverlening & Detachering. Het indirecte personeel is volledig toe te rekenen aan de algemene overhead.

Op basis van de begroting 2020 is de begrote opbouw van direct personeel als volgt:

Overzicht personeel begroting 2020	Begrote formatie fte 2020
Direct personeel P-wet	68,62
Direct personeel SW	33,56
Totaal	102,18

Een eventuele uittreding heeft directe gevolgen voor het werkaanbod binnen de dienstverlening voor zowel de P-wet als voor de SW. De impact op het direct personeel is berekend op basis van de 'doelgroepenverhouding per gemeente' per 31 oktober 2019 (zie bijlage 1).

Onderdeel	Aantal fte vlgs. Begroting 2020	Aandeel vlgs doel-groepenverhouding (zie bijlage I)	Boventallig aantal fte
Direct personeel P-wet	68,62	29,20%	20,04
Direct personeel SW	33,56	19,70%	6,61
Totaal direct personeel	102,18		26,65

Rekening houdend met het aandeel van de gemeente Oude IJsselstreek in de werkzaamheden van Laborijn, leidt de vermindering van het aantal werkzaamheden tot omgerekend 26,65 fte aan boventalligheid. Ten behoeve van dit onderzoek gaan wij ervan uit dat een eventuele uittreding van de gemeente Oude IJsselstreek impact zal hebben op deze directe functies.

Financiële gevolgen

De potentiële impact van de eventuele uittreding tot het direct personeel hangt samen met de kosten van ontslag van het directe personeel. Wij hebben gezien de korte tijdsperiode van ons onderzoek een kostenberekening op hoofdlijnen gemaakt ter indicatie van de omvang van de financiële impact. Daarbij zijn wij uitgegaan van een boventallig aantal van 26,65 fte.

Voor de berekening van de financiële impact door uittreding op het direct personeel is uitgegaan van de volgende uitgangspunten:

- Begrote formatie en loonkosten 2020.
- Bepaling boventalligheid op basisformatie 2020 en de doelgroepenverhouding per gemeente (zie bijlage 1).
- Van werk naar werk traject 24 maanden.
- Gemiddelde kosten re-integratie worden door Laborijn ingeschat op € 7.500 per boventallige medewerker
- WW-uitkering 1^e fase.
- Er is geen rekening gehouden met beheersmaatregelen of kwalitatieve aspecten van de formatie.

In onderstaande tabel is op basis van de genoemde uitgangspunten een doorrekening gemaakt van de financiële impact ten aanzien van het directe personeel.

Fase	Duur	Max. kosten 1 fte	Max. kosten 26,65 fte
VWNW-traject	Max. 24 maanden	€ 147.348	€ 3.926.834
Kosten re-integratie	n.v.t.	€ 7.500	€ 199.875
WW-uitkering 75%	2 maanden	€ 10.618	€ 282.958
WW-uitkering 70%, fase 1	10 maanden	€ 52.258	€ 1.392.678
Totaal		€ 217.724	€ 5.802.345

De ingeschatte kosten van 1 fte komen neer op afgerond € 218.000. Uitgaande van 26,65 fte zijn de totale kosten afgerond € 5.802.000.

Zoals al is aangegeven betreft dit een eerste indicatie van de mogelijke omvang van de financiële impact op het direct personeel. Voor de definitieve bepaling van de financiële impact is meer onderzoek nodig aangezien in deze berekening nog geen rekening wordt gehouden met het afspiegelingsbeginsel, WW-uitkering fase II (circa € 98.000 per fte) en de na-wettelijke WW-uitkering.

Management en indirect personeel

Ten aanzien van het management en het indirect personeel kunnen de gevolgen van de uittreding nog niet direct in kaart worden gebracht. Er is geen rechtstreekse relatie te leggen tussen de afname van de productie en de omvang van het management en het indirecte personeel. Indien de gemeente Oude IJsselstreek besluit om per 1 januari 2021 uit te treden dan zal Laborijn de omvang van het management en indirect personeel weer in lijn moeten brengen met de omvang van de 'dienstverlening'. De impact op de omvang van het indirecte personeel wordt om deze reden meegenomen in het volgende hoofdstuk.

3. Impact op de organisatie (bedrijfsvoering)

Een eventuele uittreding heeft naast gevolgen voor de dienstverlening en het directe personeel ook gevolgen voor de rest van de organisatie en de bedrijfsvoering van Laborijn. Er valt immers dekking weg voor zowel de directe als indirecte kosten. De financiële impact hiervan hebben wij berekend.

Inleiding

Voor de berekening van de financiële impact is als uitgangspunt de begroting 2020, onderdeel algemene overhead, genomen. Dit is de meest recente begroting. De begrote algemene overhead voor 2020 is als volgt:

Begroting algemene overhead 2020 Laborijn	Begroting 2020
Rentebaten	38.500
Inkomsten uit dienstverleningsovereenkomsten	67.830
Detachering ambtelijk personeel	107.058
Opbrengst restaurant	50.000
Huuropbrengsten	416.213
Gemeentelijke bijdragen	3.628.877
Interne doorbelasting (RI-budget naar algemene overhead)	238.558
Incidentele baten	618.000
Totale begrote baten	5.165.036
Loonkosten algemene overhead	4.186.679
Overige personeelskosten	440.981
Huisvestingskosten	998.946
Algemene kosten	968.021
Automatiseringskosten	933.912
Incidentele lasten	1.321.000
Taakstelling	-140.000
Totale lasten	8.709.539
Resultaat	-3.544.503
Dekking door:	
Dekkingsbijdrage vanuit programma WGDD	2.727.520
Dekkingsbijdrage vanuit programma ONW	-295.317
Resultaat algemene overhead voor dekking uit reserves	-1.112.300
Dekking vanuit de reserves	1.112.300
Resultaat	-

Het saldo van de Algemene Overhead, inclusief de mutaties in de reserves, gecombineerd met het saldo van de programma's Inkomen & Maatschappelijke Participatie, Ontwikkelen naar werk en Werkgeversdienstverlening & Detachering is per saldo nihil.

Voor de berekening van de financiële impact zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- De eventuele uittreding vindt plaats op 1 januari 2021. De berekening van de financiële impact is gebaseerd op de vastgestelde begroting 2020.
- De begroting bestaat uit programmalasten en -baten en de algemene overheadslasten. Relevant voor de uittreding is de begroting van de algemene overheadslasten. Dit zijn de

lasten van de organisatie van Laborijn die door de gemeenten op basis van verdeelsleutels gemeenschappelijk worden gedragen. De programmalasten en -baten worden individueel verrekend per gemeente.

- In de begroting algemene overhead opgenomen loonkosten betreffen indirect personeel. Loonkosten van direct personeel worden zijn toegerekend in de afzonderlijke programma's en zijn in hoofdstuk 2 van dit memo meegenomen.

Begrote opbrengsten en lasten

De begrote opbrengsten en lasten in de begroting 2020 zijn als volgt opgebouwd:

Begroting algemene overhead 2020 Laborijn Netto opbrengsten	Begroting 2020	Correctie i.v.m uittreding	Begroting na uittreding
Baten			
<u>Dekking</u>			
Gemeentelijke bijdragen	3.628.877	-852.259	2.776.618
Interne doorbelasting (RI-budget naar algemene overhead)	238.557	-72.354	166.203
<u>Overige baten</u>			
Rente baten	38.500		38.500
Inkomsten uit dienstverleningsovereenkomsten	67.830		67.830
Detachering ambtelijk personeel	107.058		107.058
Opbrengst restaurant	50.000	-5.000	45.000
Huuropbrengsten	416.213		416.213
Incidentele baten	618.000		618.000
Totaal begrote baten	5.165.035	-929.613	4.235.422
Lasten			
Personele lasten	4.186.679	-	4.186.679
Overige lasten	4.522.860	-	4.522.860
	8.709.539	-	8.709.539
Resultaat voor interne dekking en reserves	-3.544.504	-929.613	-4.474.117

De afzonderlijke begrote opbrengstposten zijn door ons op hoofdlijnen geanalyseerd op mogelijke beïnvloeding door een eventuele uittreding. Het betreft hier de volgende posten:

- Bij de eventuele uittreding van de gemeente Oude IJsselstreek vervalt de gemeentelijke dekking voor de algemene overhead. Deze dekking is in de begroting 2020 gesteld op € 852.259.
- Opbrengst restaurant; De opbrengsten uit het restaurant hebben grotendeels betrekking op de SW-populatie. Het aandeel van de SW-populatie van de gemeente Oude IJsselstreek bedraagt 19,7% (peildatum: 31 oktober 2019). Wanneer deze populatie door de uittreding bij Laborijn vertrekt zou er sprake zijn van een vermindering omzet. Echter niet de gehele populatie is werkzaam bij de vestigingen van Laborijn maar ook bijvoorbeeld via groepsdetacheringen bij waardoor bedrijven. Op basis hiervan is een inschatting gemaakt en is de vermindering op € 5.000 gesteld.
- Door een eventuele uittreding zal ook de dekking vanuit het RI-budget omlaag gaan. Het aandeel voor Oude IJsselstreek bedraagt 30,33%² (peildatum 31 oktober 2019). Voor de berekening van de vermindering is uitgegaan van genoemd percentage.
- De andere baten en lasten wijzigen naar verwachting niet.

² Aandeel RI-budget gemeente Oude IJsselstreek t.o.v. het totale RI-budget

Op basis van de begroting 2020 zou bij een eventuele uittreding van de gemeente Oude IJsselstreek de dekking voor de algemene overhead van Laborijn, op basis van de gehanteerde uitgangspunten, circa € 929.000 lager uitvallen.

De algemene overheadlasten wordt naast een gemeentelijke bijdrage ook gedekt door een interne dekking vanuit de programma's Ontwikkeling naar Werk en Werkgeversdienstverlening & Detachering. Door de eventuele uittreding zal de aan de gemeente Oude IJsselstreek toebehorende SW-populatie overgaan naar de gemeente en zal Laborijn daardoor een lagere dekkingsbijdrage voor de algemene overheadlasten ontvangen. In onderstaande tabel is de financiële impact op de dekkingsbijdragen berekend.

Interne dekking algemene overhead	Begroting 2020 genormaliseerd	Correctie i.v.m uittreding	Begroting na uittreding
Dekking afd. Werkgeversdienstverlening & Detachering	2.727.520	-518.229	2.209.291
Dekking afd. Ontwikkeling naar werk	-295.317	65.560	-229.757
Totaal dekking	2.432.203	-452.669	1.979.534

De financiële impact ten aanzien van het verlies van de interne dekking op de algemene overheadlasten bedraagt circa € 452.000.

Samenvattend overzicht

In deze paragraaf is de totale financiële impact van de verschillende begrotingsposten van de algemene overhead zoals besproken in dit hoofdstuk in onderstaande tabel weergegeven.

Begroting algemene overhead 2020	Begroting 2020	Correctie i.v.m uittreding	Begroting na uittreding
Dekking			
Gemeentelijke bijdragen	3.628.877	-852.259	2.776.618
Interne doorbelasting (RI-budget naar algemene overhead)	238.557	-72.354	166.203
Overige baten	1.297.601	-5.000	1.292.601
Totaal dekking en baten	5.165.035	-929.613	4.235.422
Lasten			
Personeelslasten	4.186.679	-	4.186.679
Overige lasten	4.522.860	-	4.522.860
	8.709.539	-	8.709.539
Resultaat algemene overhead	-3.544.504	-929.613	-4.474.117
Interne dekking:			
Dekking afd. Werkgeversdienstverlening & Detachering	2.727.520	-518.229	2.209.291
Dekking afd. Ontwikkeling naar werk	-295.317	65.560	-229.757
Resultaat voor dekking uit reserves	-1.112.301	-1.382.282	-2.494.583

Op basis van de gehanteerde uitgangspunten bedragen de wegvallende inkomsten circa € 1.382.000. Dit is het totale tekort aan inkomsten voor alle algemene overhead (indirecte lasten), waaronder het indirecte personeel en alle overige indirecte lasten, zoals huisvesting, kapitaallasten etc.

Ten aanzien van de algemene overheadlasten verwachten wij dat niet alle lasten even eenvoudig zijn af te bouwen. Aan de andere kant mag van Laborijn worden verwacht dat zij binnen een redelijke termijn in staat is de bedrijfsvoering aan te passen aan de gewijzigde

omstandigheden. Deze termijn is relevant om de impact van uittreden over meerdere jaren te bepalen.

Als redelijke termijn gaan wij voor nu uit van een periode van 4 jaar (vanaf uittreding), op basis van de reguliere horizon van de meerjarenbegroting. In 2020 is de gemeente Oude IJsselstreek nog volledig deelnemer aan de gemeenschappelijke regeling.

Onderstaande tabel laat indicatief een gelijkmatige afbouw zien van de financiële impact. De afbouw moet voor een definitief beeld nader worden onderzocht.

Trapsgewijze afbouw financiële impact algemene overhead	2020	2021	2022	2023	2024	Totaal
Bijdrage % per jaar	100%	80%	60%	40%	20%	
Te kort dekking en baten	-	743.691	557.768	371.845	185.923	1.859.227
Te kort interne dekking WWG&D	-	414.583	310.937	207.292	103.646	1.036.458
Te kort interne dekking ONW	-	-52.448	-39.336	-26.224	-13.112	-131.120
Totaal	-	1.105.826	829.370	552.913	276.457	2.764.565

Uitgaande van de indicatieve gelijkmatige afbouw van de indirecte lasten in vier jaar zou de financiële impact voor de algemene overhead circa € 2,8 mln. bedragen.

Aangezien de algemene overhead uit een mix van kostensoorten bestaat zal nog een nadere analyse moeten plaatsvinden op de snelheid van de afbouw.

4. Impact op de balans

De uittreding van de gemeente Oude IJsselstreek heeft gevolgen voor de bezittingen en schulden van Laborijn zoals vermeld op de balans. In dit hoofdstuk is de financiële impact van een eventuele uittreding op de balans in beeld gebracht. Daarbij is uitgegaan van de situatie in de jaarrekening 2018, zoals hieronder is weergegeven.

Balans per 31 december 2018			
Bedragen x € 1.000			
Vaste activa		Vaste passiva	
Materiele vaste activa	2.716	Eigen vermogen	6.619
Financiële vaste activa	841	Voorzieningen	1.060
		Vaste schulden > 1 jaar	768
Totaal vaste activa	3.557	Totaal vaste passiva	8.447
Vlottende activa		Vlottende passiva	
Uitzettingen < 1 jaar	11.746	Vlottende schulden < 1 jaar	7.266
Liquide middelen	818	Overlopende activa	442
Overlopende activa	34		
Totaal vlottende activa	12.598	Totaal vlottende passiva	7.708
Totaal	16.155		16.155

In dit memo besteden we aandacht aan de balansposten waarop de uittreding impact heeft.

Activa

De activa op de balans worden gevormd door bezittingen zoals gebouwen, inventaris, machines, vorderingen en tegoeden.

Vaste Activa

Materiele vaste activa

De materiele vaste activa bestaat uit gebouwen, inventaris en machines.

Gebouwen

Laborijn heeft een aantal gebouwen in eigendom gelegen aan de Terborgseweg 106, 110 en 112 en Ambachtstraat 3 en 15. Per ultimo 2018 hadden panden inclusief installaties een totale boekwaarde van € 2.5 mln. Om te bepalen of er stille reserves aanwezig zijn is voor de benadering van de actuele waarde uitgegaan van de WOZ-waarden per waardepeildatum 1 januari 2018. De totale WOZ-waarde bedraagt circa € 5.0 mln. Uitgaande van de WOZ-waarde minus de boekwaarde bedragen de in de gebouwen aanwezige stille reserves circa € 2,5 mln. Het aandeel van de gemeente Oude IJsselstreek in de stille reserves bedraagt, op basis van de boekwaarde per ultimo 2018 en WOZ-waarde peildatum 1 januari 2018, circa € 591.000. Het aandeel in de stille reserves is bepaald op basis van het voorlopig vermogensaandeel per 1 januari 2019.

Om de definitieve aanwezige stille reserves in de gebouwen en terreinen te berekenen zal er een taxatie moeten plaatsvinden ter bepaling van de werkelijke waarde. Op deze waarde dient de boekwaarde van de gebouwen per uittredingsdatum in mindering worden gebracht.

De verwachting is dat de gemeente Oude IJsselstreek na uittreding geen gebruik gaat maken van de activa van Laborijn. Het ligt ook niet in de lijn van de verwachting dat de gemeente Oude IJsselstreek overige activa gaat overnemen, waardoor een ontvlechting niet noodzakelijk is.

Financiële vaste activa

De financiële vaste activa bestaan uit een kapitaalverstrekking aan een deelneming. De boekwaarde van deze deelneming bedraagt ultimo 2018 € 19.000. Het eigen vermogen van de deelneming volgens de concept jaarrekening 2018 bedraagt circa € 60.000. Rekening houdend met de boekwaarde van de deelneming is er stille reserve aanwezig ter grootte van circa € 41.000. Het aandeel van de gemeente Oude IJsselstreek in deze netto vermogenswaarde ultimo 2018 bedraagt, uitgaande van het voorlopige vermogensaandeel in Laborijn (23,94%), circa € 9.800. Hierbij moet wel worden opgemerkt dat het eigen vermogen van de deelneming in de komende jaren nog aan mutaties onderhevig is en dat pas na de uittredingsdatum de werkelijke netto vermogenswaarde kan worden bepaald.

De rechtsvoorganger van Laborijn heeft voor de periode van voor 1 januari 2009 hypothecaire leningen verstrekt aan haar medewerkers. Per 31 december 2018 hebben nog 7 (ex) medewerkers één of meerdere hypothecaire geldlening(en) met een gemiddelde waarde van € 93.903. De totale waarde per 31 december 2018 bedraagt € 657.000. Mocht bij uittreding personeel, dat een hypotheek heeft bij Laborijn, overgaan naar de gemeente Oude IJsselstreek dan zullen eventuele consequenties in beeld moeten worden gebracht.

Vlottende activa

Onder de vlottende activa bevinden zich geen posten die impact hebben op een eventuele uittreding van de gemeente Oude IJsselstreek.

Onder de vlottende activa zijn de cliëntvorderingen van o.a. de gemeente Oude IJsselstreek opgenomen. Deze vorderingen zijn op de creditzijde van de balans als terugbetalingsverplichting opgenomen zodat per saldo de balanspositie nihil is.

Passiva

De passiva op de balans bestaat uit vaste en vlottende passiva. De vaste passiva bestaat uit het eigen vermogen, voorzieningen en leningen. De vlottende passiva bestaat uit vlottende schulden en overlopende passiva.

Eigen vermogen

Het eigen vermogen van Laborijn bestaat ultimo 2018 uit een algemene reserve en uit diverse bestemmingsreserves.

Algemene reserve

Algemene reserve per ultimo 2018		€ 4.403.000
Mutaties per 1 januari 2019		
Resultaat 2018 negatief	€ 215.000	
Vorming reserve PVA	<u>€ 2.074.000</u>	
		<u>€ 2.289.000</u>
Algemene reserve per 1 januari 2019		€ 2.114.000

Het aandeel van de gemeente Oude IJsselstreek bedraagt per 1 januari 2019 € 506.000.

Bestemmingsreserve vakantiedagen/ vakantiegelden

Laborijn heeft een reserve gevormd om te kunnen voldoen aan de toekomstige verplichtingen uit hoofde van rechten op vakantiegelden en -dagen. Indien er bij de eventuele uittreding personeel overgaat naar de gemeente Oude IJsselstreek zullen ook de daaraan gerelateerde opgebouwde verplichtingen mee overgaan.

Bestemmingsreserve Rijkssubsidiegelden

Deze reserve is in het verleden gevormd om mogelijke toekomstige tekorten op de SW-subsidie op te kunnen vangen. De verwachting is dat deze reserve tot de mogelijke uittredingsdatum (1 januari 2021) niet wordt aangesproken. Bij uittreding zal een deel van deze reserve ten gunste van de gemeente Oude IJsselstreek vallen. Op basis van het voorlopig vermogensaandeel per 1 januari 2019 zou dit circa € 101.000 bedragen

Bestemmingsreserve Plan van aanpak

In 2019 is in verband met aanpassingen in de organisatie een nieuwe bestemmingsreserve gevormd ter grootte van € 2.074.000. Hier ligt een bestedingsplan aan ten grondslag dat in de meerjarenbegroting is verwerkt. Wij gaan er voorsnog vanuit dat dit plan wordt uitgevoerd.

Voorzieningen

Op de balans is een tweetal voorzieningen opgenomen ten aanzien van milieu en groot onderhoud. De voorzieningen bevatten geen componenten die relevant zijn door de mogelijke uittreding van de gemeente Oude IJsselstreek

Vaste schulden > 1 jaar

Per ultimo balansdatum heeft Laborijn nog een tweetal leningen bij de BNG lopen die in 2019 en 2025 worden afgelost. De rentelasten maken deel uit van de algemene overhead.

Vlottende passiva

De vlottende passiva bevatten kortlopende verplichtingen aan de Belastingdienst, handelscrediteuren, terugbetalingsverplichtingen cliëntvorderingen en overlopende passiva. Er zijn geen componenten onder de vlottende activa die relevant zijn voor de uittreding.

Niet uit de balans blijvende verplichtingen

Laborijn heeft langlopende contracten afgesloten met o.a. de Arbodienst, verzekeringsmaatschappijen, leasecontracten, huurverplichtingen. De looptijd van deze contracten lopen tussen de 1 en 5 jaar. Volgens de jaarrekening 2018 is Laborijn jaarlijks circa € 589.000 verschuldigd. Aangezien deze lasten onder de algemene overhead worden verantwoord vinden de eventuele desintegratiekosten ook daar plaats.

Financiële impact op de balans

Een eventuele uittreding van de gemeente Oude IJsselstreek heeft impact op de balans van Laborijn. De financiële impact op de balans is in onderstaande tabel samengevat:

Balansonderdeel	Financiële impact
Vaste activa	
Stille reserves gebouwen	591.000
Netto vermogenswaarde deelneming	9.800
Vlottende activa	-
Vaste passiva	
Aandeel Algemene reserve	506.000
Aandeel Reserve Rijkssubsidiegelden	101.000
Aandeel Reserve Plan van aanpak	-
Vlottende passiva	-
Totaal	1.207.800

Op basis van de balans 2018 en een aantal relevante ontwikkeling in 2019 bedraagt de financiële impact bij een uittreding circa € 1.207.800. Genoemd bedrag is een indicatie die tot de datum van uittreding nog aan mutaties onderhevig is en kan afwijken van de huidige indicatie van de financiële impact op de balans.

5. Projectkosten uittreding gemeenschappelijke regeling

De impact van uittreding heeft betrekking op zowel financiële als organisatorische aspecten. Hoewel besluitvorming nog moet plaatsvinden benoemen we in dit hoofdstuk alvast een zevental aspecten waarmee bij uittreding rekening moet worden gehouden.

Om een compleet beeld te krijgen moeten alle aspecten bij uittreding worden beschouwd. Het is van belang dat de continuïteit van beide partijen gewaarborgd blijft en dat de burger/sw-medewerker geen last heeft van een eventuele overgang. Hieronder wordt een beknopte beschrijving van een zevental aspecten gegeven die voor de uittreding relevant zijn:

- Taken en processen: overdracht en wijzigingen met betrekking tot het takenpakket en de processen.
- Juridisch: bestuursrechtelijke (de GR), ondernemingsrechtelijke (contracten, activa en passiva), arbeidsrechtelijk.
- Informatie: overdracht van gegevens en dossiers en aanpassingen ICT.
- Financiering en kosten: impact op de financierings- en kostenstructuur (gemeentelijke bijdragen, begroting en de balans).
- Personeel: afwikkeling en/of overdracht van personeel/ medezeggenschap.
- Huisvesting: aanpassingen aan huisvesting
- Projectmanagement.

De omvang van deze kosten is in dit stadium nog niet goed in te schatten. Zowel Laborijn als de uittredende gemeente krijgen te maken met projectkosten. Voor Laborijn gaan wij uit een voorlopige stelpost van € 300.000.

6. Overzicht financiële impact uittreding

In dit hoofdstuk wordt een totaaloverzicht gegeven van de ingeschatte financiële impact bij een eventuele uittreding van de gemeente Oude IJsselstreek uit de gemeenschappelijke regeling Uitvoeringsorganisatie Laborijn.

Financiële impact uittreding

De financiële impact van de uittreding is berekend aan de hand van de vier invalshoeken directe personeelskosten, organisatie (bedrijfsvoering), balans en de projectkosten. In onderstaande tabel is een totaaloverzicht gegeven gebaseerd op de uitkomsten van de voorgaande hoofdstukken in dit memo.

Invalshoek	Financiële impact
Impact direct personeel	5.802.345
Impact organisatie (bedrijfsvoering)	2.764.566
Impact projectkosten	300.000
Totaal financiële impact	8.866.911

Op basis van de gehanteerde uitgangspunten bedraagt de totale financiële impact bij een uittreding van de gemeente Oude IJsselstreek bruto circa € 8,9 mln. De impact op de balans bedraagt € 1.207.800 aan stille reserves en vermogen gebaseerd op ultimo 2018 en kan mogelijk in mindering worden gebracht op het bruto bedrag.

Zoals al eerder in dit memo is aangegeven betreft dit een indicatie van de omvang van de financiële impact waarbij men o.a. rekening moet houden met:

- De berekende financiële impact is gebaseerd op de feitelijke situatie waarbij nog geen rekening is gehouden met schadebeperkende maatregelen en de kwantitatieve en kwalitatieve impact op de achterblijvende organisatie.
- Het boventallig aantal fte is bepaald op basis van rekenkundige uitgangspunten. Het werkelijk aantal boventallige fte zal naar verwachting hoger uitvallen als gevolg van een kwantitatieve en kwalitatieve analyse op de uitkomsten van een nog uit te voeren ‘afspiegelingbeginsel’ op het personeelsbestand.
- Bij de berekening van het boventallig personeel is uitgegaan van de ‘doelgroepenverhouding per gemeente’ (zie bijlage 1) terwijl bij een verdiepende analyse van het personeelsbestand de uitkomst kan zijn dat er andere verhoudingsmethodieken moeten worden gebruikt die de uitkomsten kunnen beïnvloeden.
- Bij de berekening van de financiële impact op de direct personeelskosten is nu geen rekening gehouden met het afspiegelingsbeginsel, lopende wachtgeldverplichtingen, sociaalplan, overname personeel door gemeente Oude IJsselstreek etc.
- De uitkomsten uit de balans zijn gebaseerd op een momentopname (balans ultimo 2018) 2019) en kan door mutaties in de komende boekjaren (2019/2020) nog fluctueren.
- De projectkosten zijn in verband met het prille stadium van het proces nog niet in te schatten en daarom is een stelpost opgenomen.

Om tot een uiteindelijke uittredingssom te komen dient er een verdiepende analyse te worden gemaakt op basis waarvan de betrokken partijen afspraken maken over o.a. schadebeperkende maatregelen.

Nadere duiding van de financiële impact

We hebben met dit memo beoogd een eerste inzicht te geven in de financiële impact bij uittreding van de gemeente Oude IJsselstreek. De gepresenteerde impact van € 8,9 mln. is niet in beton gegoten:

- Er is sprake van tijdsverschil tussen deze memo en de uittredingsdatum, dit kan leiden tot andere uitkomsten van de definitieve berekeningen.
- Door schadebeperkende maatregelen zoals het overnemen van boventallig personeel kan de financiële impact worden beperkt.
- Uit de nog uit te voeren analyse van de kwalitatieve en kwantitatieve impact op de organisatie van Laborijn kan blijken dat de nu door ons toegepaste uitgangspunten voor de berekeningen moeten worden bijgesteld. Dit kan leiden tot hogere of lagere financiële impact.

Dit betekent dan ook dat het getal van 8,9 mln. een bandbreedte kent naar boven en naar beneden. In onderstaande tabel laten we per invalshoek mogelijke draaiknoppen zien ten aanzien van de bandbreedtes.

Invalshoek	Bandbreedte	
	Plus	Min
Impact directe personeelskosten	<ul style="list-style-type: none"> • Personeel gaat naar 2^e fase WW Per fte bedraagt de toename van de schade circa € 98.000 	<ul style="list-style-type: none"> • overname direct personeel Per over te nemen boventallig fte is de schadebeperking circa € 218.000. De draaiknop wordt mogelijk beperkt door ongewenste impact op de kwaliteit van de achterblijvende organisatie.
Impact organisatie (bedrijfsvoering)	<ul style="list-style-type: none"> • Overtollig personeel blijft in organisatie: impact circa € 0,7 mln. bovenop huidige berekende schade. 	<ul style="list-style-type: none"> • overname indirect personeel Per over te nemen boventallig fte is de schadebeperking circa € 236.000. De draaiknop wordt mogelijk beperkt door ongewenste impact op de kwaliteit van de achterblijvende organisatie
Impact op de balans	Geen impact	<ul style="list-style-type: none"> • Maximaal: Stille reserves materiële vaste activa en reserves: € 1.207.800
Projectkosten	<ul style="list-style-type: none"> • Geen goed geregeld proces: Impact: € 0,3 mln. bovenop huidige berekende schade. 	<ul style="list-style-type: none"> • Goed geregeld proces : impact € 0

Bovenstaande bandbreedtes betreffen slechts een indicatie en zullen in een later stadium verder moeten worden gedetailleerd.

Risicoparagraaf

De eventuele uittreding van de gemeente Oude IJsselstreek kan gepaard gaan met mogelijke risico's voor Laborijn zoals:

- Een vroegtijdige uittocht van gekwalificeerd personeel waarbij risico aanwezig is dat Laborijn hiervoor tijdelijk personeel in moet huren.
- Signalen over een mogelijke uittreding van de gemeente Oude IJsselstreek uit de gemeenschappelijke regeling kan voor onrust zorgen waarbij opdrachtgevers voortijdig opdrachten bij Laborijn weghalen.
- Een aantal groepsdetacheringen worden deels bemenst door SW-ers uit de gemeente Oude IJsselstreek. Indien deze SW-ers wegvallen uit deze groepsdetacheringen en Laborijn kan niet voor geschikte vervanging zorgen is het risico aanwezig op het wegvallen van omzet.

Verder verloop van het proces n.a.v. besluitvorming

De uitkomsten van dit memo zullen 6 december a.s. worden besproken in het Algemeen Bestuur van Laborijn. Daarna zullen we, rekening houdend met de uitkomsten van de vergadering van het Algemeen Bestuur, verder gaan met de fasen 2 tot en met 4 om zo tot een eindrapportage te komen.

Bijlagen(n)

Bijlage 1: Overzicht doelgroepenverhouding per gemeente (peildatum 31 oktober 2019)

PW 31-10-2019	Aantal	Percentage
Aalten	277	13,2%
Doetinchem	1212	57,6%
Oude IJsselstreek	614	29,2%
Totaal	2103	

SW 31-10-2019 (fte)	Aantal detachering	Percentage	Aantal BW	Percentage	Aantal Intern Werk	Percentage	Totaal	Percentage
Aalten	170	26,1%	11	12,0%	44	22,7%	225	24,0%
Bronckhorst	41	6,3%	3	3,3%	9	4,6%	53	5,7%
Doetinchem	211	32,4%	25	27,2%	70	36,1%	306	32,6%
Montferland	100	15,3%	41	44,6%	28	14,4%	169	18,0%
Oude IJsselstreek	130	19,9%	12	13,0%	43	22,2%	185	19,7%
Totaal	652		92		194		938	

Bron: Laborijn